

Legfénylőbb küldetés

Mostanában többször is gondolataim csendes várában találtam magam, amivel talán nem vagyok egyedül. Az elmúlt évben mindannyian sok időt töltöttünk otthonunkban, s ez az elszigeteltség, a korlátozott lehetőségek, a világ kényszerű lassulása sok időt hagyott elmélkedésre. A bujdosó gondolatok kiléptek az árnyékból, de azt hiszem, ez sokak számára inkább ijesztően, mintsem ihletően hatott. Tartok tőle: annyira belénk ivódott már a nagyvilág zaja, rohanó tempója, hogy mindezek hiányában nagyon gyorsan elvonási tüneteink alakulnak ki. Nem nagyon tudtunk mit kezdeni magunkkal otthonunk, elménk zárt falai között. Szinte fuldokolva tépjük fel digitális képernyőink ablakait s szívjuk be a színesen pulzáló információáradatot, sokszor gondolkodás nélkül fogyasztva, ami elénk tárul.

Erre akkor döbbsentem rá igazán, amikor nemrég – magam is az internet végtelen tengerén tengődve – a Szerencsés csillagzat alatt című filmre bukkantam a Ponorí Thewrewk Aurélról szóló megemlékezéseket olvasgatva. Mai szemmel nézve talán lassú képsorok ezek. Pedig mennyi kincs rejlik a lassabb folyású, de annál inkább megfontolt tettek és gondolatok mögött! Elhivatottság, következetesség, kötelességtudat, kitartás, alázat. Letűnt idők értékei ezek, nincsenek már köztünk, mint ahogy Aurél bácsi sem.

Reménytelen volt látni, hogy ez tán mégsem így van. Édesanyám osztotta meg velem Karikó Katalin és Zorán beszélgetését a Világtalálkozó c. rádióműsor egy újabb adásában. Zorán és életművét nem kell bemutatni, csillagászati érdeklődése kapcsán sokunkhoz nem csak dalai miatt áll közel. Karikó Katalin ellenben évtizedeken át az ismeretlenség homályában alkotott, mégis eredményei ma már szó szerint ott keringenek testünkben. A Nobel-díjra is esélyesnek tartott kutató mégis őszinte, alázatos szerénységgel nyilatkozik, s a szolgálatról

beszél. Hálásan köszöni meg a számára addig személyesen nem ismert zenészeknek a dalokat, amelyek átsegítették a nehéz megpróbáltatásokon. Maga elé helyezi, igazi hősnek tekinti még a kórházi takarítót, de a betevő falat kenyeret sütő péket is. A színpadok mögötti önzetlen, sőt önfeláldozó támogatásukat hangsúlyozzák, amit otthon kaptak, párjuktól, családtól, barátoktól. Kicsit többet tudunk meg róluk, de oly gazdag a kép, hogy minden részletét sohasem ismerhetjük meg, ahhoz közvetlen közelségre és rengeteg időre lenne szükség. Pontosan úgy, ahogy az égbolt apró, távoli fényeit vizsgálva sem érthetünk meg mindent, s mégis oly sokat tanulhatunk.

Pár hete édesapámtól is érkezett elektronikus levél, benne a Végrendelettel. Goethe versét osztotta meg velem, s ezáltal mindazt, ami abban van. Így hát mégiscsak az ő örökségéről volt szó, hiszen tőle érkezett. Mint ahogy a rádióinterjú is kaptam, s azon keresztül megint csak mások adtak, másoktól tanultam. Ezeket nem elég azonban csak hallgatni, nézni, „fogyasztani”. Értelni, feldolgozni is kell mindezt, mások tapasztalatait megfogadni, arra építeni. Amihez pedig nem árt néha megállni, lelassítani, elmélkedni.

S ez nem hatalmas, nem lehetetlen feladat – Goethe példáját idézve –, nem kell magunknak levezetni újra és újra a bolygómozgás törvényeit, vannak nálunk tehetségesebbek, akik ezt megtették már. Karikó Katalin példáján pedig láthatjuk, ezt nem a hírnévért tették, így ne legyünk irigyek. Elegendő lenne mindössze elménk ablakait kitárni, termékeny talajt előkészíteni, és ezen tudás mellett a sokszor azzal járó erkölcsi napfényt is beengedni, majd annak idővel beért gyümölcsét önzetlenül megosztani, örömmel továbbadni. A Világegyetemben ez a legfénylőbb küldetés.

Fűrész Gábor